

Forsøgsvilkår nr. 10 vedr. fælles udvalg med beslutningskompetence på tværs af menighedsråd

Fase 1- Opstart

Dato: 6. februar 2019

Akt nr. 38573

Sagsbehandler
Anette Mia Rasmussen

Forsøgsindhold	<p>Med forsøgsvilkårene afprøves en fleksibel organisering af menighedsrådsarbejdet på tværs af menighedsråd.</p> <p>I de konkrete forsøg nedsætter menighedsråd udvalg på tværs af menighedsråd. De menighedsråd, der deltager, delegerer beslutningskompetence inden for det pågældende område til udvalget.</p> <p>Både opgaver, ansvar og finansiering placeres i det eller de fælles udvalg. Den økonomiske ramme og udvalgets kompetencer fastsættes af de menighedsråd, der deltager.</p> <p>Menighedsrådene anvender de fælles udvalg til at tage ansvaret for og udføre opgaverne vedrørende udvalgte områder inden for menighedsrådets opgaver og ansvar.</p> <p>Konkret kan det dreje sig om fx kirke- og kirkegårdsudvalg, personaleudvalg, økonomiudvalg samt aktivitetsudvalg mv.</p> <p>Med disse forsøgsvilkår bliver det også muligt at tænke i funktioner i stedet for roller, da menighedsrådet får mulighed for at placere nogle af de funktioner, der løses af enkeltpersoner som fx kassereren eller kontaktpersonen, i et udvalg. Derved fritages det enkelte menighedsråd for at vælge personer til disse enkeltmandsposter, ligesom opgaven bliver løst i et fællesskab mellem flere udvalgsmedlemmer. Forsøgene sikrer således sparring om opgave, kompetenceudvikling og bedre fordeling af arbejdsbyrden.</p> <p>Alle de menighedsråd, der deltager, skal være repræsenteret i det enkelte udvalg i form af et lægt medlem. Der skal være et flertal af læge medlemmer i det enkelte udvalg.</p> <p>Menighedsrådsmedlemmer kan sidde i flere udvalg eller ingen udvalg.</p> <p>De menighedsråd, der deltager, træffer med almindeligt stemmeflertal i hvert enkelt menighedsråd beslutning om deltagelse i og afgrænsning af forsøget, herunder opgaveafgrænsning, kompetence og finansiering (fordelingsnøglen). Inden denne beslutning bør menighedsrådene på et fællesmøde have drøftet rammen for de enkelte udvalg både i forhold til opgaver, kompetence og økonomi.</p> <p>Opgaver og ansvar for det enkelte udvalg skal beskrives, og beskrivelsen skal godkendes af de menighedsråd, der deltager.</p> <p>Hvis der nedsættes et personaleudvalg, skal der tages stilling til, hvem der er personalets daglige leder. Der kan være en personaleleder for hver af de menighedsråd, der tiltager.</p>
----------------	---

	<p><u>Menighedsrådene har mulighed for at vælge mellem to modeller under disse forsøgsvilkår:</u></p> <p>A. Fælles udvalg med fælles økonomi for et område på tværs af menighedsråd.</p> <p>I denne model er der tale om et udvalg med fælles økonomi. Dvs. at udvalgets økonomi anvendes på tværs af menighedsrådene – uafhængigt af hvor meget hvert enkelt menighedsråd har tilført.</p> <p>Udvalget har inden for budgetrammen den fulde kompetence for området.</p> <p>Budget og regnskab føres i mindst et af de deltagende menighedsråds kirkekasser. Udvalget skal aflægge et samlet regnskab for udvalgets arbejde til alle de menighedsråd, der deltager.</p> <p>Model A forudsætter, at forsøget er afgrænset inden for ét provsti. Budget og regnskab for udvalget vedlægges alle de deltagende menighedsråds regnskaber.</p> <p>B. Fælles udvalg med opdelt økonomi for hvert menighedsråd</p> <p>I denne model er der tale om, at hvert menighedsråd afsætter midler til et bestemt område, der skal forvaltes af udvalget. De midler, som menighedsrådene hver især har afsat til området, må kun bruges inden for deres menighedsråd – midlerne er således fortsat øremærket til det enkelte menighedsråds opgaver.</p> <p>Udvalget varetager opgaverne og har beslutningskompetencen på tværs af området og menighedsrådene, men administrerer økonomien individuelt for hvert enkelt menighedsråd og bogføres i hver enkel kirkekasse.</p> <p>Fælles opgaver finansieres forholdsmæssigt efter beslutning i udvalget.</p>	Side 2 Akt nr. 38573
Projektets beslutningsgrundlag	Kirkeministeren udbyder forsøgsvilkår i 2019, jf. § 4 i lov om forsøg i folkekirken, efter drøftelse med følgegruppen om forsøg.	
Hjemmel til projektet	§ 3 i lov om forsøg i folkekirken er hjemmel for forsøgsvilkårene.	
Formål	<p>Formålet med forsøgsvilkårene er at afprøve forskellige modeller for organisering af menighedsrådenes opgaver, kompetence og økonomi på tværs af menighedsråd.</p> <p>Det er en forudsætning i forsøgslovens § 8, at der sker en systematisk erfaringsopsamling, som kirkeministeren kan inddrage i forbindelse med en evt. revision af det kirkelige regelsæt.</p> <p>I forhold til disse forsøgsvilkår skal evalueringen bl.a. bidrage med viden om hensigtsmæssigheden af mulighed for en mere fleksibel organisering</p>	

	<p>af opgaver, kompetence og økonomi på tværs af menighedsråd både i forhold til de nuværende enkeltmandsposter og i forhold til udvalgsstrukturen.</p> <p>Formålet er at lette arbejdet i menighedsrådet ved tilrettelæggelse af arbejdet, så det passer til de opgaver og det ansvar, der er lokalt.</p> <p>Med forsøgsvilkårene afprøves en fleksibel organisering af menighedsrådsarbejdet på tværs af menighedsråd. Med forsøgsvilkårene gøres der således både op med de traditionelle roller og udvalg i de enkelte menighedsråd og gives mulighed for, at arbejdsdelingen kan organiseres på tværs af menighedsråd.</p> <p>Såfremt forsøget medfører, at de traditionelle roller "tømmes" for opgaver, nedlægges rollerne.</p> <p>Formålet med forsøgsvilkårene er, at menighedsråd kan nedsætte fælles udvalg med beslutningskompetence, som de enkelte medlemmer kan deltage i alt efter interesse og kompetencer. Det vil sige, at menighedsrådsmedlemmer potentielt set kan blive friholdt for specifikke opgaver, og at menighedsråd får mulighed for at dele de opgaver, de ikke har så stor interesse i, med menighedsråd, der har en større interesse i området og omvendt.</p> <p>Dette betyder også, at menighedsråd, der har en særlig interesse i et bestemt område, får mulighed for at varetage yderligere opgaver inden for dette område.</p> <p>Forsøgsvilkårene underbygger faglig sparring om opgaver på tværs af menighedsråd, en opkvalificering af opgavevaretagelsen, en hensigtsmæssig fordeling af opgaver samt evt. stordriftsfordele.</p> <p>Samtidig skal det undersøges, om en ændret organisering kan betyde, at flere får lyst til at stille op til menighedsrådsvalg, altså om en ændret arbejdsdeling vil have en gavnlig effekt på rekruttering og fastholdelse af menighedsrådsmedlemmer.</p>	<p>Side 3 Akt nr. 38573</p>
<p>Det nye er</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● At forsøgsvilkårene er en del af en forsøgs pakke, som udbydes i medfør af lov om forsøg i folkekirken, hvor der vil ske en systematisk erfaringsopsamling og evaluering med henblik på at undersøge, hvordan man kan gøre det lettere for menighedsrådene at organisere deres opgaver, kompetence og økonomi på tværs af menighedsråd, så de kan opnå – den for dem hver især – helt rigtige balance mellem de kirkelige og administrative opgaver, herunder sikre viden om: <ul style="list-style-type: none"> ○ Modellen virker efter hensigten, jf. formålet. ○ Med disse forsøgsvilkår kan det afprøves, hvor meget kompetence menighedsråd vil og kan delegeres til et udvalg. 	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ "Den gode" standardvedtægt og vejledning. ● Menighedsrådenes organisering tager udgangspunkt i det lokale behov og ikke en central regulering. Dette gøres ved, at udgangspunktet tages i ansvaret og opgaverne og ikke i centralt definerede roller, herunder at de traditionelle roller kan nedlægges. ● Menighedsrådene kan nedsætte fælles udvalg med beslutningskompetence inden for en given budgetramme inden for 2 forskellige modeller. ● Menighedsrådene får større frihed til at organisere sig individuelt på tværs af menighedsråd, sådan at måden at arbejde på passer med den praktiske virkelighed, der er i sognene. ● Fokus på optimal udnyttelse af menighedsrådsmedlemmers interesser og faglighed øges. ● Flexibiliteten for de enkelte menighedsrådsmedlemmer øges, således at de kan arbejde med det, de interesserer sig for, bl.a. med henblik på fastholdelse og rekruttering.
Facilitering	<p>Forsøgsdeltagerne vurderer, om der er behov for facilitering og beslutter i så fald, hvem der skal varetage faciliteringsopgaven. "Facilitering" dækker over, om menighedsrådet har behov for ekstern hjælp til at komme i gang med forsøget og til at gennemføre det.</p> <p>Dette gælder både for facilitering i perioden indtil kirkeministerens godkendelse af forsøg, og i perioden fra kirkeministerens godkendelse og indtil forsøget afsluttes. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 4, stk. 4, i lov om forsøg i folkekirken.</p> <p>I perioden frem til forsøget er godkendt af kirkeministeren, kan en facilitator understøtte processen vedr. ansøgning, rådgive og yde administrativ bistand. Der kan søges om tilskud til finansiering af facilitator i perioden indtil forsøgets godkendelse hos Kirkeministeriet.</p> <p>I den periode forsøget løber, kan menighedsrådene ligeledes vælge at tilknytte en facilitator, som kan hjælpe med rådgivning, administrativ bistand og evt. konflikthåndtering. Udgiften hertil finansieres lokalt.</p> <p>I forsøgsansøgningen skal det for begge perioder oplyses:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Om menighedsrådene ønsker facilitering. ● I givet fald hvem man ønsker som facilitator. ● Kort beskrivelse af facilitators rolle i forhold til det konkrete forsøg. ● Estimeret udgift til facilitering.

Side 4

Akt nr. 38573

Tilsyn	Såfremt forsøget er afgrænset til ét provsti, er det ikke relevant at flytte tilsynet. Går forsøget derimod på tværs af provstier, skal tilsynet placeres i et enkelt af de pågældende provstiudvalg.
Udfasning	Der kan være behov for et udfasningsforløb
Opmærksomhedspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Skal der være minimumskrav i forhold til udvalgenes størrelse og forholdet mellem dem. Dette vil i de enkelte forsøg bero på en konkret vurdering i forhold til antal medlemmer i det enkelte menighedsråd. • Hvis der nedsættes et personaleudvalg, skal der tages stilling til, hvem der er personalets daglige leder. Der kan være en personaleleder for hver af de menighedsråd, der deltager i forsøget.
Metode	Forsøget er kun relevant for menighedsråd, der samarbejder i et forsøg. Det vil være hensigtsmæssigt, at både mindre og større menighedsråd samt land og by er repræsenteret med henblik på, at det i evalueringen kan vurderes, om forsøgsvilkårenes egnethed afhænger af disse forhold.
Økonomi	Eventuelle udgifter finansieres af kirkekasserne.

Side 5
Akt nr. 38573

Fase 2 - Afprøvning

Afprøvning/periode	<p>Ansøgningsfristen er 15. september 019.</p> <p>Forsøgene løber fra d. 1. december 2019 – 27. november 2021. Der er ikke mulighed for forlængelse, men der er fortsat mulighed for 1 års udfasningsforløb frem til d. 26. november 2022.</p> <p>Menighedsrådene kan afslutte forsøget, hvis menighedsrådene er enige herom. Dette forudsætter, at der er et simpelt flertal for at afslutte forsøget i hvert af de menighedsråd, der deltager i forsøget.</p> <p>Hvis et menighedsråd ikke længere ønsker at deltage i et forsøg, men der ikke er enighed om at afslutte forsøget, kan menighedsrådet ansøge kirkeministeren om at udtræde af forsøget.</p>
---------------------------	---

Fase 3 - Evaluering

Evaluering	Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV) gennemfører evaluering af forsøg under disse forsøgsvilkår, jf. § 8 i lov om forsøg i folkekirken. FUV vurderer i samarbejde med Kirkeministeriet, hvilken evalueringsmetode der skal anvendes.
-------------------	---

	Evalueringen gennemføres i 1. kvartal 2022 og indgår som en del af den samlede systematiske evaluering af alle initiativer.
--	---

Side 6
Akt nr. 38573

Fase 4 – Opfølgning

Opfølgning	Kirkeministeren overvejer på baggrund af forsøg under forsøgsvilkårene, om der evt. er behov for ændring af gældende regler, jf. § 10 i lov om forsøg i folkekirken.
-------------------	--